

Jaarplan Teylingen College KTS 2023-2024

Inleiding

Voor u ligt het Jaarplan van Teylingen College KTS voor het schooljaar 2023-2024. Dit jaarplan is deels een voortzetting van het jaarplan 2022-2023, maar volgt voor het belangrijkste deel uit het vorig schooljaar opgezette Schoolplan 2023-2027. Uiteraard passen de omschreven ambities en doelstelling binnen het strategisch beleidsplan van Stichting Fioretti Teylingen.

Op Teylingen College KTS laten wij leerlingen van oudsher leren door te doen. Ons onderwijs kent sterke praktische componenten, waarmee we leerlingen zo veel als mogelijk in een contextrijke omgeving zo betekenisvol mogelijk laten leren. Deze contextrijke omgeving vraagt om aantrekkelijke en goed geoutilleerde (praktijk)lokalen, waar leerlingen hetgeen zij leren, direct en op verschillende manieren kunnen toepassen. Daarbij leren leerlingen niet alleen binnen de school, maar ook tijdens beroepsgerichte stages, die zowel oriënterend als verdiepend kunnen zijn. Dit leidt tot goede rendementen en blijere leerlingen.

Een passende plek voor iedere leerling

Wij werken intensief samen met het Samenwerkingsverband V(S)O Duin- en Bollenstreek om een passende onderwijsplek te bieden aan alle leerlingen. Hiervoor hebben wij onze symbiosegroepen (VO-plusvoorziening), de Maatwerkklas, de Entreeklas en het project Docent op de fiets (DOF).

Door met een team te werken en te komen tot een sterk collectief, willen we de begeleiding van leerlingen verder verbeteren en het voor leerlingen eenvoudiger maken om in-, uit- en door te stromen (bijvoorbeeld van regulier naar symbiose en omgekeerd of vanuit DOF naar de Maatwerkklas, al naar gelang de behoefte en mogelijkheden).

Op deze manier creëren wij een passende plek voor de leerling, zo veel als mogelijk op maat en met het behalen van het reguliere diploma (hetzij vmbo, hetzij mbo) als uitgangspunt.

Ook het komend jaar willen wij gebruiken om deze voorzieningen te borgen en te komen tot een sterker team (van onderwijsprofessionals en orthopedagogen), georganiseerd om de leerlingen heen. Daarnaast willen we inzetten op het delen van deze opgebouwde expertise met alle onderwijsprofessionals schoolbreed.

Leerlijnen vmbo-t + en vmbo-t Xtra

Naast de beroepsgerichte leerwegen op niveau basis en kader biedt de KTS ook onderwijs aan op vmbo-t- en havo-niveau. Dit doen wij in de leerlijnen vmbo-t + en vmbo-t Xtra. Deze leerlijnen zijn er voor leerlingen met een TL- en/of gemengd TL-/havo-advies en een praktische leerstijl. De KTS wil ook voor deze leerlingen een passende plek bieden. Door de leerlingen voor de vakken algemeen vormend onderwijs (AVO) op hun eigen cognitieve niveau uit te dagen, kunnen zij aan het einde van het vierde leerjaar examen doen in zes vakken op vmbo-t-niveau. In de hoeveelheid vakken en in welke vakken, zijn verschillende keuzes te maken en in dat proces worden leerling en ouders begeleid door de mentor. Daarnaast krijgen ook deze leerlingen in de bovenbouw, tijdens zes lesuren per week, de beroepsgerichte kennis en vaardigheden aangeboden. Hetgeen zij hier leren, sluit aan op de gerelateerde opleidingen op mbo niveau-4.

Het komende schooljaar willen wij deze aansluiting verder verbeteren en de praktijkgerichte programma's (PGP's) verder ontwikkelen.

Na het behalen van het vmbo-diploma stromen onze leerlingen door naar het mbo. Samen met onze partners in het mbo werken wij aan een zo drempelloos mogelijke overstap in de vorm van doorlopende leerlijnen. Docenten van het mbo en de KTS werken samen om de opleidingen goed op elkaar te laten aansluiten, zodat leerlingen soepel kunnen doorstromen.

Zo wordt onnodige overlap uit de programma's gehaald en worden er afspraken gemaakt over de aansluiting. Voor de leerlingen in de vmbo-t Xtra-leerlijn is het mogelijk om door te stromen naar de Beroepshavo (mbo in combinatie met vakken op havo-niveau, uitgevoerd door het vavo). Wij maken dit mogelijk door de leerling al tijdens de vmbo-leerroute vakken aan te bieden op havo-niveau, waardoor hij/zij daarna goed voorbereid door kan stromen. Wanneer het Beroepshavo-traject afgerond is, is de leerling zowel op theoretisch- als praktisch gebied goed voorbereid op de doorstroom naar het hbo.

Het komende schooljaar willen wij gebruiken om de aansluiting tussen het vmbo en het mbo nog verder te verbeteren en voor alle leerwegen en opleidingen te laten gelden. Hiervoor gaan wij samenwerkingen aan met alle ons omringende ROC's.

Ook de interne doorlopende leerlijnen hebben dit schooljaar onze aandacht. De vakgroepen vormen hierin binnen onze school de dwarsverbanden tussen de kernteams. Speciale aandacht gaat dit jaar uit naar Techniek, Burgerschap en Taalvaardigheid.

Pedagogiek en leerlingbegeleiding

Op de KTS werken we aan een veilig, uitdagend en stimulerend leerklimaat, waarbij het welbevinden en leren van leerlingen centraal staat. Een leerling moet zich op onze school veilig en verantwoordelijk voelen om zich te kunnen ontwikkelen. Hierbij zijn regels, afspraken en gedragsverwachtingen van belang. Docenten stimuleren leerlingen op een positieve manier om aan leerdoelen te werken en ondersteunen hen in het opdoen van succeservaringen. Fouten worden gezien als leermomenten, waarbij de docent coachend en sturend het gesprek met de leerling aangaat. Daarnaast onderzoekt de docent samen met de leerling waar bepaald gedrag vandaan komt, om zo beter gedragsverandering te kunnen stimuleren en hierbij de juiste ondersteuning te kunnen bieden.

De docententeams en individuele docenten stellen duidelijke voorwaarden, grenzen en kaders aan prestaties en gedrag. Ze ondersteunen leerlingen om hieraan te voldoen en om leerlingen op hun niveau te laten presteren. Zo is de leerling zelf verantwoordelijk voor de uiteindelijke gedragsverandering en de route die nodig is om succeservaringen te kunnen opdoen. Leerlingen leren stapsgewijs de vaardigheden die nodig zijn in het mbo en de maatschappij. Hierbij zijn sociale vaardigheden van groot belang. We leren de leerlingen het belang van rekening houden met, luisteren naar en respect hebben voor elkaar.

Leerlingen krijgen aandacht en vertrouwen, maar ook verantwoordelijkheden. Ze leren verantwoordelijkheid te nemen voor hun eigen taken, gedrag en leerdoelen. Daarbij is een goede interactie tussen docent, leerling en ouders van belang. We praten met de leerling en ouders over de ontwikkeling, leerdoelen en ondersteuningsbehoeften van de leerling. Er is maatwerk mogelijk, om te zorgen dat leerlingen over voldoende vakkennis en de juiste werkhouding beschikken die nodig zijn om een diploma te halen.

Om deze uitgangspunten te kunnen verwezenlijken zijn wij dit schooljaar gestart met het werken in kernteams. Een vaste groep docenten om een vaste groep leerlingen heen 'georganiseerd', waarbij zij gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor het welzijn en de voortgang van deze groep leerlingen.

Het komend jaar geven we een kwalitatieve impuls aan de leerlingbesprekingen en rapportvergaderingen, en investeren we in scholing. Zo pakken we onder andere de training 'De 6 rollen van de docent' weer op.

Mentoraat en coaching

Iedere leerling op de KTS ontwikkelt zich tijdens de schooljaren van kind tot jongvolwassene. Binnen de school vinden wij het belangrijk dat ieder kind de kans krijgt om zich op zijn of haar manier optimaal te ontwikkelen. De mentor is hierbij van groot belang. Deze is de spil en de verbindende factor tussen leerling, ouders en school.

Handelingsgericht werken

Om de leerlingen binnen de KTS zo goed mogelijk te kunnen begeleiden, maken wij gebruik van de methode handelingsgericht werken. Dit is een doelgerichte en systematische manier van werken, waarbij de onderwijsbehoefte van de individuele leerling centraal staat en waarbij alle betrokkenen (docenten, mentor, leerling en ouders) constructief samenwerken.

Voor handelingsgericht werken geldt dat dit al gebeurt binnen team Symbiose. Met de kernteams zal dit de komende periode verder worden doorgevoerd binnen alle leerjaren en afdelingen, te beginnen met de teams in de onderbouw middels Zien!vo.

De rol van de mentor

De rol van de mentor is tweeledig. Aan de ene kant begeleidt de mentor de leerling individueel en monitort hij/zij het welzijn en de voortgang van de leerling. Aan de andere kant draagt de mentor zorg voor de groep en alle groepsprocessen, die hierbij aan de orde zijn. Op de KTS gebeurt dit volgens de dynamische driehoek, waarbij het contact met de ouders van groot belang is. Leerlingen, ouders en school (de mentor) werken zoveel als mogelijk samen. De mentor begeleidt de leerling bij schoolse zaken en op sociaal-emotioneel gebied. Hierbij zorgt de mentor voor de basisondersteuning en bewaakt hij/zij de ontwikkeling van de leerling. Hi/zij zorgt voor het contact tussen docenten en ouders en het contact met de leerling. Hierbij zijn vertrouwen, respect en betrokkenheid belangrijke factoren.

Daarnaast begeleidt de mentor de leerling in een coachende rol op weg naar autonomie. Hierbij staan zaken als profielkeuze, LOB, vervolgopleiding en persoonlijke ontwikkeling centraal.

De rol van mentor als coach gaan we verder ontwikkelen, met name op het gebied van loopbaanoriëntatie- en ontwikkeling. Dit traject starten wij in schooljaar 2023-2024.

Het mentoruur

Binnen de KTS volgen alle leerlingen een mentoruur. Binnen dit mentoruur is er een vast programma met ruimte voor eigen inbreng, waarbij de mentor tegemoet kan komen aan de behoeften van de klas en van de individuele leerling. Zo is er ruimte om te werken aan de studievoordigheden en wordt er aandacht besteed aan loopbaankeuzes en vervolgopleidingen. Het mentoruur is het moment om actief bij te dragen aan de groepsvorming en te werken aan de groepsdynamiek. Tevens wordt de individuele leerling gezien op het gebied van schoolprestaties en op sociaal-emotioneel gebied.

Vanaf dit schooljaar is het mentoraat tweejarig. De mentor gaat mee met de klas van jaar 1 naar jaar 2, en de mentor van jaar 3 gaat mee naar jaar 4. Daarbij wordt geïnvesteerd in de scholing van mentoren.

Portfolio

Op de KTS zijn de leerlingen zelf zoveel als mogelijk eigenaar van hun eigen leerproces. Zij zijn medeverantwoordelijk voor hun ontwikkeling, de voortgang, de cijfers, eventuele herkansingen,

presentie, loopbaanoriëntatie en het eigen gedrag. Al deze zaken worden bijgehouden in het portfolio. Hierin reflecteert de leerling op competenties, keuzes en toekomst. Dit proces wordt begeleid door de mentor en de co-mentor. Een aantal maal per jaar wordt dit portfolio gedeeld met de ouders in een portfoliogesprek.

In schooljaar 2023-2024 wordt gestart met een pilot in de onderbouw, waarna het werken met een portfolio uitgebreid wordt naar de andere leerjaren.

Burgerschap

Het geven van goed onderwijs gaat in onze visie verder dan alleen het begeleiden naar een diploma. Wij willen onze leerlingen ook voorbereiden op een leven in de maatschappij, als burger van dit land en van deze wereld. Zowel de ontwikkeling van het individu als de vraag hoe je je kunt verhouden tot de maatschappij, zijn essentiële onderdelen van ons onderwijs. Om die reden vervullen al onze leerlingen in het derde leerjaar een maatschappelijke diensttijd (MdT).

Wij starten met de maatschappelijke diensttijd in een pilot, waarbij in schooljaar 23-24 vooralsnog alleen de derdejaars leerlingen van team t +/- Xtra participeren. Vervolgens wordt dit uitgebouwd, tot alle derdejaars.

De essentie van ons burgerschapsonderwijs is dat we leerlingen in hun ontwikkeling stimuleren om zich bewust te zijn van hun eigen identiteit en perspectief en van perspectieven van een ander en om daarnaast bewust keuzes te maken voor zichzelf. Dat is nodig, omdat deelname aan de samenleving rechten en plichten met zich meebrengt, maar voornamelijk zodat leerlingen zich medeverantwoordelijk voelen voor het vormen van een mooie samenleving.

Burgerschapsontwikkeling is binnen ons onderwijs een doorlopend proces. We vinden het belangrijk dat onze leerlingen leren hoe de samenleving en de democratie functioneren en vanuit welke kernwaarden deze zijn opgebouwd. We stimuleren daarom leerlingen om open in gesprek te gaan met verschillende mensen, om kritisch te denken en doordachte keuzes te maken. Ons doel is dat we daarmee bijdragen aan een samenleving waarin iedereen erbij hoort en mee kan doen. Open communicatie met de docent en tussen leerlingen onderling vinden we hiervoor een basisvoorwaarde. Alleen door open communicatie, samen vraagstukken verkennen en door verschillende ervaringen op te doen, leren leerlingen hun eigen identiteit kennen en ontdekken.

We verbinden daarbij ons burgerschapsonderwijs aan de actualiteit, met aandacht voor de diversiteit binnen onze maatschappij. Dit gebeurt niet alleen door de docenten die zich bezighouden met burgerschap, maar is een gemeenschappelijke taak van alle docenten en mentoren binnen de school. Alle docenten zijn betrokken en streven naar verbinding met en tussen de leerlingen door maatschappelijk kwesties en discussies te bespreken in de klas.

Om bovenstaande doelstellingen uit ons schoolplan te bewerkstelligen gaan we dit schooljaar intensief inzetten op scholing en training, wordt Burgerschap een terugkerend onderwerp op de teamvergaderingen en wordt er een werkgroep gevormd om te werken aan het vergroten van het draagvlak binnen de school voor Burgerschapsonderwijs.

Democratische waarden

Burgerschapsonderwijs gaat ook over het implementeren van democratische waarden binnen de school en het respecteren van elkaar en van de samenleving. De school is de ultieme vrijplaats om hiermee te kunnen oefenen en om de leerlingen het gevoel te geven dat zij iets kunnen bijdragen aan de samenleving en dat zij de samenleving kunnen vormgeven. Om te kunnen samenleven in een democratische rechtsstaat is het omgaan met verschillende perspectieven van groot belang. We leren

leerlingen om naar de ander te luisteren en hun eigen mening te vormen, maar niet ten koste van de ander. Zo leren leerlingen geleidelijk aan om te gaan met tegenstrijdige meningen en perspectieven, één van de houdingen die nodig zijn in een pluriforme samenleving als Nederland.

Aan de school de taak om te zorgen voor een cultuur waarin de leerling het gevoel heeft een bijdrage te mogen leveren. Dit gebeurt op de KTS door de inzet van klassenvertegenwoordigers per klas en door de leerlingenraad, die vertegenwoordigd is in de Deelraad.

De komende twee schooljaren zullen wij gebruiken om burgerschapsonderwijs breed in de school te gaan neerzetten. Met het opzetten van een structuur van klassenvertegenwoordigers en een leerlingenraad wordt gestart in schooljaar 2023-2024.

Didactiek

Op de KTS leren leerlingen zoveel als mogelijk door te doen. We verbinden de theorie aan de praktijk en de praktijk aan de theorie. Daarbij proberen wij de schotten tussen de vakken en leergebieden vandaan te halen, om de lesstof zo integratief mogelijk aan te bieden. Door het geleerde vervolgens toe te passen binnen verschillende contexten, beklijft het beter. Ons onderwijs bestaat om die reden zoveel als mogelijk uit uitdagende en betekenisvolle opdrachten, waarbij verschillende leergebieden (integratief) en verschillende werkvormen samenkomen.

Meer verbinding tussen de verschillende vakken en tussen de beroepsgerichte lessen en de AVO-vakken kan het onderwijs voor leerlingen meer betekenisvol maken. Een vakoverstijgende aanpak geeft leerlingen een dieper en meer samenhangend inzicht in de leerstof en kan ook hun leermotivatie vergroten. Op de KTS streven we om die reden naar een zo groot mogelijke samenhang tussen de vakken, naar een verbinding tussen de beroepsgerichte (praktijk-) lessen en de AVO-lessen en zullen we op termijn steeds meer integratief gaan werken. Te beginnen met vakoverstijging en vervolgens, waar mogelijk, met vakintegratie.

De ontwikkeling van integratief werken wordt gestimuleerd, doordat wij als school in kernteams werken. Er ontstaat op die manier een directe samenwerking tussen de collega's binnen dit team. Hierdoor gaan vakgroepen vakoverstijgend werken, om te beginnen binnen een leergebied en uiteindelijk ook buiten de leergebieden.

Om het integratief werken over vier jaar te kunnen implementeren, zullen we in schooljaar 23-24 een start maken met het werken in leergebieden i.p.v. in vakgroepen en tijdens de activiteitenweken vakoverstijgend te werken. Het werken in kernteams zal de overstap naar vakoverstijgend ondersteunen.

Dit leren dient voor iedere leerling op zijn of haar eigen niveau plaats te vinden. Elk individu wordt uitgedaagd op zijn of haar eigen niveau, en dat verschilt per vak. Om die reden werken we binnen de lessen gedifferentieerd en in heterogene groepen.

Dit schooljaar is gestart met het werken in heterogene groepen in leerjaar 1. Dit zal lopende het jaar geëvalueerd worden en er zal aandacht besteed worden aan differentiatie en het bieden van maatwerk in scholing en professionaliseringstrajecten. Vervolgens zal het werken met heterogene groepen elk jaar een jaarlaag worden uitgebreid.

Zes rollen van de docent

Op de KTS zijn docenten zich bewust van de verschillende rollen die zij vervullen en het belang van het toepassen van al deze rollen in hun dagelijks handelen. De zes rollen van de docent zijn: gastheer, presentator, didacticus, pedagoog, afsluiter en coach.

De docent zal in de rol van didacticus meer gaan faciliteren op de onderwijsbehoeftes van de leerlingen, bijvoorbeeld inzicht in het indelen van de eigen tijd en het formuleren van een doel. Duidelijkheid en structuur zijn hierbij onontbeerlijk. Daarnaast stimuleert de docent in de rol van coach het proces van keuzes maken, zodat leerlingen zichzelf, maar ook elkaar beter leren kennen. Hierdoor kan de docent het samenwerken tussen leerlingen verbeteren.

Het komend schooljaar zal er in de professionaliseringstrajecten aandacht gegeven worden aan deze aanpak.

Toetsen en het geven van feedback

Vanuit de visie van de KTS achten wij het van belang dat iedere leerling wordt uitgedaagd op zijn of haar eigen niveau. Daarnaast willen we de nadruk leggen op de ontwikkeling van de leerling gedurende een periode en niet alleen op de behaalde resultaten naar aanleiding van summatieve toetsen. Om dit te bereiken zullen we de overstap gaan maken van uitsluitend summatief toetsen naar vooral formatief handelen.

De leerlingen worden niet alleen beoordeeld tijdens summatieve toetsmomenten, maar ontvangen tijdens de reguliere lessen feedback - van de docent en van klasgenoten - om zich verder te kunnen ontwikkelen binnen de leerdoelen. We maken hierbij gebruik van de cyclus 'feed-up, feedback en feed forward'. Formatief handelen legt het eigenaarschap van het leerproces meer bij de leerling, laat de toetsdruk bij leerlingen afnemen en de motivatie om te kunnen leren toenemen.

Om dit te bewerkstelligen is er in het derde leerjaar reeds een aanpassing gedaan in het programma van toetsing en afsluiting (PTA) en zijn we ook in het derde leerjaar gaan werken met schoolonderzoeksweken (SO-weeken). De vakgroepen gaan vervolgens werken aan deze overstap. Hier zal een cultuuromslag voor nodig zijn waar we ruim de tijd voor willen nemen, maar waar we wel al lopende schooljaar 23-24 een begin mee gaan maken.

^[1] Na het behalen van het vmbo-t-diploma, met zeven vakken op TL-niveau, is er uiteraard ook doorstroom naar de havo mogelijk.